

เวทีเสวนา เรื่อง “ส่องตลาดทุเรียนในจีนและออสเตรเลีย”

ดำเนินการโดย

สถาบันคลังสมองของชาติ ร่วมกับ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และเคทการเกษตร

วันที่ 2 กรกฎาคม 2564 เวลา 10:00 – 12:30 น.

ผ่านระบบประชุมออนไลน์

หลักการและเหตุผล

การขยายตัวของการบริโภคทุเรียนในหลายประเทศโดยเฉพาะในประเทศจีนได้ส่งผลต่อการนำเข้าทุเรียนของจีน (รวมตลาดฮ่องกง) เพิ่มมากขึ้นอย่างก้าวกระโดด จากการนำเข้าในปี พ.ศ. 2556 คิดเป็นมูลค่า 869.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ได้เพิ่มขึ้นเป็น 3,513.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2563 ซึ่งเพิ่มขึ้นกว่า 3 เท่าตัว ในช่วงเกือบทศวรรษที่ผ่านมาทำให้จีนเป็นประเทศผู้นำเข้าทุเรียนรายใหญ่ของโลก ในขณะเดียวกันประเทศออสเตรเลียแม้จะเป็นประเทศที่มีการปลูกทุเรียนอยู่บ้างในบางพื้นที่แต่ผลผลิตมีในจำนวนน้อย ได้มีความต้องการนำเข้าทุเรียนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเช่นกัน จากมูลค่าการนำเข้า 141.52 พันดอลลาร์สหรัฐในปี 2556 ได้เพิ่มขึ้นมาเป็น 1.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือเพิ่มขึ้น 11.6 เท่า¹ ทำให้มองว่าออสเตรเลียน่าจะเป็นตลาดเกิดใหม่ หรือ Emerging Market สำหรับการนำเข้าทุเรียน เพราะมีการขยายตัวของการบริโภคเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะจากชุมชนเชื้อสายเอเชียที่อาศัยอยู่ในประเทศออสเตรเลีย

ในประเทศจีนมีการบริโภคทุเรียนต่อหัวของประชากร (China per capita durian consumption) ประมาณ 0.21 กิโลกรัมในปี พ.ศ. 2559 ซึ่งการบริโภคดังกล่าวได้มีการคาดการณ์ว่ามีแนวโน้มที่จะขยายตัวได้อีกไม่ต่ำกว่าร้อยละ 13 ต่อปี² อีกทั้งสินค้าทุเรียนมีการตอบสนองต่อรายได้เป็นบวก ดังนั้น การเพิ่มขึ้นของประชากรชั้นกลางในจีน จะก่อให้เกิดการขยายตัวในการบริโภคและส่งผลต่อการขยายตัวการนำเข้าทุเรียนเพิ่มสูงขึ้นจากปริมาณที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ในขณะเดียวกันประเทศออสเตรเลียที่มีชุมชนเชื้อสายเอเชียเข้าไปประกอบอาชีพและตั้งบ้านเรือนอยู่ต่างก็ให้ความสนใจในการบริโภคทุเรียนกันมากขึ้น ซึ่งนำไปสู่การขยายตัวของการนำเข้าทุเรียน และแม้จะเกิดการระบาดของโรคโควิด-19 นับแต่ช่วงปลายปี 2562 เป็นต้นมา ก็ไม่ส่งผลต่อความต้องการบริโภคทุเรียนของประชากรในประเทศทั้งสองให้หดตัวลง กระแสการบริโภคทุเรียนทั้งในจีนและในออสเตรเลียจึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจอย่างมากในวงการค้าและส่งออกทุเรียนของไทย

¹ <https://www.tridge.com/intelligences/durian>

² Durian Global Market Report (2018)

ทุเรียนเป็นผลไม้ที่มีถิ่นกำเนิดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีประเทศไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และเวียดนาม เป็นแหล่งผลิตที่สำคัญ ปริมาณอุปทานผลผลิตทุเรียนของโลกในช่วงปี 2555-2560 พบว่าอุปทานผลผลิตเฉลี่ยโดยรวมของโลกมีประมาณ 2.03 ล้านตัน (ในรูปของน้ำหนักผลทุเรียนสด โดยอินโดนีเซียเป็นแหล่งผลิตรายใหญ่มีผลผลิตเฉลี่ยร้อยละ 41.27 ล้านตันของผลผลิตทุเรียนโลก รองลงมาได้แก่ไทยร้อยละ 28.95 มาเลเซียร้อยละ 17.09 เวียดนามร้อยละ 8.60 และฟิลิปปินส์ร้อยละ 4.09 ตามลำดับ³

ความต้องการทุเรียนที่ขยายตัวเพิ่มสูงขึ้นทั้งในในประเทศจีนและในออสเตรเลียได้เป็นโอกาสสำหรับผู้ส่งออก และเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ระดับราคาทุเรียนในตลาดโลกได้ปรับตัวสูงขึ้นและรวมถึงการส่งผ่านราคาไปยังผู้ค้าและเกษตรกรผู้ผลิตในแหล่งผลิตที่สำคัญๆ สร้างความตื่นตัวอย่างมาก ทุเรียนจึงเป็นไม้ผลเศรษฐกิจที่ในอาเซียนหลายประเทศได้นำมาเป็นยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนการผลิตไม้ผลเพื่อยกระดับรายได้ให้กับภาคการเกษตร ดังจะเห็นได้ว่าประเทศมาเลเซียมีการกำหนดแผนงานส่งเสริมให้ทุเรียนเป็นแหล่งความมั่งคั่งของภาคการเกษตรในทศวรรษข้างหน้า⁴

ปัจจุบันตลาดนำเข้าทุเรียนรายใหญ่หรือประมาณเกือบร้อยละ 80 ผูกติดอยู่กับตลาดการบริโภคทุเรียนของจีนเพียงประเทศเดียว การมองหาตลาดเกิดใหม่ อย่างเช่น ตลาดในประเทศออสเตรเลียจึงน่าจะเป็นแนวทางที่ประเทศผู้ส่งออกทุเรียนโดยเฉพาะไทยซึ่งเป็นผู้ส่งออกทุเรียนรายใหญ่ของโลกควรให้ความสนใจ โดยเฉพาะในประเด็นเกี่ยวกับลักษณะความต้องการสินค้าทุเรียนของผู้บริโภค เส้นทางการค้า รวมถึงกฎระเบียบเกี่ยวกับการค้าและมาตรฐานของสินค้าทุเรียน เพื่อก้าวให้ทันกับความเป็นพลวัตของตลาดและมาตรการกฏกติกาทางการค้าต่างๆ

ที่ผ่านมา แม้ว่าทุเรียนได้ก้าวขึ้นมาเป็นไม้ผลส่งออกลำดับหนึ่งของไทย แต่การบริหารจัดการการค้าและโซ่อุปทานการส่งออกทุเรียนของไทย โดยเฉพาะไปยังตลาดจีนและออสเตรเลีย ยังมีช่องว่างของข้อความรู้และขาดความชัดเจนในแนวทางมาตรการเพื่อสร้างการขับเคลื่อนเชิงรุกต่อการขยายโอกาสทางการค้า ตลอดจนการจัดการความเสี่ยงกับข้อปัญหาต่างๆ ที่พึงจะเกิดขึ้นในอนาคตอันเนื่องมาจากความเป็นพลวัตของตลาด อันอาจนำมาซึ่งการเสียโอกาสของประเทศ และในหลายกรณีนำมาซึ่งข้อปัญหาทั้งในระดับมหภาคและในระดับเกษตรกร

สถาบันคลังสมองของชาติ ร่วมกับสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และเคหการเกษตร จึงได้ร่วมจัดเวทีเสวนาเรื่อง “ส่องตลาดทุเรียนในจีนและออสเตรเลีย” เพื่อเป็นเวทีสำหรับภาคีหุ้นส่วนในโซ่อุปทานการผลิต การค้า และการส่งออกทุเรียนไทยได้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับภาคราชการ กงสุลฝ่ายเกษตร อัครราชทูตที่ปรึกษาฝ่ายเกษตร และนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญ เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะถึงสถานการณ์ในปัจจุบันและอนาคตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อภาคีภาคส่วนต่างๆ ในการพัฒนาตลาดการค้าและการส่งออกทุเรียนของไทย ให้มีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืน

³ สมพร อิศวิลานนท์ (2562)

⁴ Suhana Safari et al. (2018). Durian as new sources of Malaysia's agricultural wealth. FFTC Agricultural Policy Platform (FFTC-AP).

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนข้อความเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ตลาดการค้าและความต้องการทุเรียนในจีนและออสเตรเลียทั้งในปัจจุบันและในอนาคต
2. เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาในโซ่อุปทานผลไม้ทุเรียนไทยและการปรับตัวของชาวสวนในกระบวนการส่งออกทั้งห่วงโซ่อุปทาน
3. เพื่อพัฒนาและยกระดับเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาคีหุ้นส่วนในห่วงโซ่อุปทานทุเรียนส่งออกไทย
4. เพื่อพัฒนาโจทย์วิจัยด้านการผลิตและการตลาดทุเรียนเพื่อการส่งออกของไทย

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ข้อความรู้และข้อมูลจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อใช้จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายอันจะช่วยพัฒนาช่องทางตลาดส่งออกทุเรียนไทย ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาคีหุ้นส่วนในห่วงโซ่อุปทานการส่งออกทุเรียนไทย

ผู้เข้าร่วมในการประชุมเสวนาฯ ผ่านระบบประชุมออนไลน์ (โปรแกรม StreamYard)

ประกอบด้วย อัครราชทูตที่ปรึกษาสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศประจำกรุงแคนเบอร์รา กงสุลฝ่ายเกษตร สถานกงสุลใหญ่ ณ นครเชียงใหม่ นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานส่งเสริมการค้าต่างประเทศ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ และอดีตผู้เชี่ยวชาญด้านระบบนำเข้าส่งออกสินค้าเกษตรและปัจจัยการผลิต กรมวิชาการเกษตร

ดำเนินรายการโดย นักวิชาการอาวุโสด้านเศรษฐศาสตร์เกษตรและนโยบายเกษตร สถาบันคลังสมองของชาติ

ผู้ที่สนใจสามารถติดตามรับชมและรับฟัง(ถ่ายทอดสด) และรับชมย้อนหลังผ่านทาง

- Facebook Kehakaset Magazine วารสารเคหการเกษตร
- YouTube Kehakaset Magazine วารสารเคหการเกษตร
- สถานีวิทยุมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ <https://radio.ku.ac.th>

ผู้ประกอบการในโซ่อุปทานส่งออกทุเรียน นักวิชาการ เกษตรกร และสื่อมวลชน สามารถรับชมออนไลน์ได้ทั้ง 3 ช่องทาง พร้อมทั้งฝากคำถามในการรับชมได้ที่ช่อง comment ของแต่ละช่องทาง โดยจะมีเจ้าหน้าที่รวบรวมข้อความของท่าน และส่งมอบให้วิทยากรบนเวทีเสวนาเพื่อตอบข้อซักถาม

วัน และเวลา

กำหนดจัดเวทีเสวนาในวันศุกร์ที่ 2 กรกฎาคม 2564 เวลา 10.00-12.30 น. ผ่านระบบประชุมออนไลน์

ติดต่อสอบถามรายละเอียด

คุณวรภัทร จิตรไพศาลศรี สถาบันคลังสมองของชาติ

โทร. 02-126-7632 ถึง 4 ต่อ 105, 084-084-6505 โทรสาร 02-126-7635 อีเมล worapat@knit.or.th

กำหนดการเวทีเสวนา เรื่อง “ส่องตลาดทุเรียนในจีนและออสเตรเลีย”

ดำเนินการโดย

สถาบันคลังสมองของชาติ ร่วมกับ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และเคหการเกษตร

วันที่ 2 กรกฎาคม 2564 เวลา 10:00 – 12:30 น.

ผ่านระบบประชุมออนไลน์

วันศุกร์ที่ 2 กรกฎาคม 2564

10.00 – 10.15 น. กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วม

โดย รศ.ดร.พีรเดช ทองอำไพ ผู้อำนวยการ สถาบันคลังสมองของชาติ

10:15 – 12:00 น. เวทีเสวนาเรื่อง “ส่องตลาดทุเรียนในจีนและออสเตรเลีย”

ร่วมเสวนาและให้มุมมองโดย

- คุณอาทินันท์ อินทรพิพิมพ์ กงสุล (ฝ่ายเกษตร) ประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครเชียงใหม่

- ดร.สมิท ธรรมเชื้อ อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายเกษตร)
สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ
ประจำกรุงแคนเบอร์รา ประเทศออสเตรเลีย

- คุณสกรรจ์ แสสนโสภา นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ
กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

- คุณอรทัย เอื้อตระกูล อดีตผู้เชี่ยวชาญด้านระบบนำเข้าส่งออกสินค้าเกษตรและ
ปัจจัยการผลิต กรมวิชาการเกษตร

ดำเนินรายการโดย

- รศ.สมพร อิศวิลานนท์ นักวิชาการอาวุโส สถาบันคลังสมองของชาติ

12:00 – 12:30 น. เปิดเวทีซักถาม

ติดตามรับชมและรับฟัง(ถ่ายทอดสด) และรับชมย้อนหลังผ่านทาง

- Facebook Kehakaset Magazine วารสารเคหการเกษตร
- YouTube Kehakaset Magazine วารสารเคหการเกษตร
- สถานีวิทยุมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ <https://radio.ku.ac.th>

Updated 23 June. 21